

T.C.
ANKARA
13. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1430
KARAR NO : 2024/58

DAVACI : TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI
VEKİLLERİ : HUKUK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI

Aynı adreste

DAVALI : ADALET BAKANLIĞI / ANKARA

VEKİLİ :

MÜDAHİL (Davalı) : TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDARASYONU

VEKİLİ :

DAVANIN ÖZETİ : Davacı Kurum tarafından, Ankara 6. İdare Mahkemesinin 31.03.2023 tarihli ve E:2022/2383, K:2023/700 sayılı kararı uyarınca 03.08.2022 tarihli ve K.2022/936 sayılı kurul kararının kaldırılmasına ve Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun itirazına konu taleplerin başvuru sahibinin erişimine açılmasına ilişkin Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunun 26.04.2023 tarihli ve K.2023/649 sayılı kararının; hukuka ve mevzuata aykırı olduğu, Ankara 6. İdare Mahkemesince yerindelik denetimi yapıldığı, Mahkeme kararının Kurumun bilimsel ve teknik özerkliğine müdahale niteliğinde olduğu, Bilgi Edinme Hakkı Kanununun, "Ülkenin ekonomik çıkarlarına ilişkin bilgi veya belgeler" başlıklı 17. maddesi uyarınca başvuru sahibi DİSK tarafından kamuoyuna açıklanması talebinde bulunulan bilgilerin bu Kanun kapsamı dışında olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Bilgi edinme başvuru sahibi Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu tarafından Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına yapılan 06.06.2022 tarihli başvurunun reddi üzerine Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna yapılan 08.07.2022 tarihli başvurunun 03.08.2022 tarihli Kurul toplantısında reddedildiği, Kurulun söz konusu kararına karşı Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu tarafından açılan iptal davası neticesinde Ankara 6. İdare Mahkemesinin 31.03.2023 tarihli ve E:2022/2383, K:2023/700 sayılı kararı ile Kurul kararının iptaline karar verildiği, anılan Mahkeme kararına istinaden Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunun 26.04.2023 tarihli ve K.2023/649 sayılı kararıyla Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun itirazına konu taleplerin başvuru sahibinin erişimine açılmasına karar verildiği, dava konusu kararın yargı kararının uygulanması amacıyla alındığı, dolayısıyla hukuka ve mevzuata uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

MÜDAHALE DİLEKÇESİNİN

ÖZETİ : Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına yapılan 06.06.2022 tarihli başvurunun reddi üzerine Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna yapılan 08.07.2022 tarihli başvurunun reddine ilişkin 03.08.2022 tarihli Kurul kararının Ankara 6. İdare Mahkemesinin 31.03.2023 tarihli ve E:2022/2383, K:2023/700 sayılı kararı ile iptali üzerine, anılan Mahkeme kararına istinaden dava konusu

T.C.

ANKARA

13. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1430

KARAR NO : 2024/58

Kurul kararının alındığı, "Madde sepeti ve ortalama madde fiyatları listesi'nin" yayınlanmaması ve paylaşılmamasında Türkiye İstatistik Kurumunun hiçbir menfaati bulunmadığı, bakılan davanın konusu ile Ankara 6. İdare Mahkemesinde açılan davanın konusunun aynı olduğu, derdestlik nedeniyle davanın reddi gerektiği, veri derlemekle ve bunları kamuoyuna açıklamakla yükümlü bir kamu kurumunun Mayıs 2022 itibarıyla verileri açıklamaktan vazgeçmesinin kamuoyunun bilgi alma hakkının ihlali olduğu, "Madde Sepeti ve Ortalama Madde Fiyatları (Türkiye)" adlı serinin son derece önemli olduğu, TÜFE verilerinin emek gelirlerinin (memur maaşları, işçi ücretleri, emekli aylıkları) hesaplanmasında önemli rol oynamakta olduğu, vatandaşlar, uzmanlar ve araştırmacılar tarafından madde sepetlerindeki ürünlerin ortalama fiyat değişimlerinin bilinmesi ve raporlanmasının ise enflasyonun izlenebilmesi açısından son derece önemli olduğu, TÜİK tarafından düzenli olarak derlenmeye devam edilen bu veri setinin bilinmesi ve kamuoyuyla paylaşılmasının fiyatları kontrol edebilmenin en önemli yolu olduğu belirtilerek davanın reddine karar verilmesi istenilmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 13. İdare Mahkemesince, dava dosyası incelendikten sonra işin gereği görüldü:

Anayasanın 2. maddesinde; Türkiye Cumhuriyetinin hukuk devleti olduğu vurgulanmış, 138. maddesinin son fıkrasında ise; "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." hükmüne yer verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun, "Kararların sonuçları" başlıklı 28. maddesinde; "Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez. Ancak, haciz veya ihtiyati haciz uygulamaları ile ilgili davalarda verilen kararlar hakkında, bu kararların kesinleşmesinden sonra idarece işlem tesis edilir. Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemeleri kararlarına göre işlem tesis edilmeyen veya eylemde bulunulmayan hallerde idare aleyhine Danıştay ve ilgili idari mahkemede maddi ve manevi tazminat davası açılabilir." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davalı idare yanında **müdahil Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu tarafından 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa istinaden 06.06.2022 tarihli dilekçe ile daha önceki yıllarda açıklanan fakat 03.06.2022 tarihinde yayınlanmamış olan TÜFE kapsamındaki "madde sepeti ve ortalama madde fiyatları listesine" dair bilginin Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığından talep edildiği**, ilgili Kurum tarafından, "(...) TÜFE kapsamında yayınlanmakta olan bazı tabloların sunum şekli ve içeriği konusunda, piyasadaki fiyat hareketlerinin kullanıcılar tarafından daha doğru okunması ve takip edilmesine imkan verecek bazı düzenlemeler yapılmıştır. Aylık bazda yayınlanmakta olan ortalama madde fiyatlarına ilişkin tablonun da, kamuoyunda yanlış anlama ve yanıltıcı değerlendirmelere sebebiyet verdiği için, Mayıs 2022 TÜFE sonuçlarının yayınlandığı tarihten itibaren güncellenmemesine karar verilmiştir. Bunun yerine Harcama Gruplarına Göre Endeks Sonuçları tablosunun kapsamı genişletilerek, Amaca Göre Bireysel Tüketim Sınıflaması COICOP 4'lü düzeyin yanı sıra, daha ayrıntılı endeks değişimlerini içeren ve COICOP 5'li düzeye denk gelen 144 temel başlık için endeks sonuçlarının yayınlanmasına başlanmıştır. 2022 yılı itibarıyla TÜFE kapsamında 409 madde, 904 madde çeşidi için her ay yaklaşık 560.392 fiyat derlenmektedir. Fiyat derleme işleminin "madde çeşidi" düzeyinde yapılıp, Dünya genelinde ortalama fiyatların tamamını yayınlayan neredeyse hiçbir ülke bulunmamasına rağmen, ülkemizde "madde" düzeyinde yayınlanıyor olması, söz konusu tablonun kamuoyunda yanlış değerlendiriliyor olmasının

13. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1430

KARAR NO : 2024/58

temel sebebidir. Örneğin; "madde" düzeyinde benzinli ve dizel olarak ortalama fiyatı yayınlanan otomobil için kırktan fazla marka ve modelin fiyatı derlenmekte, madde çeşidi düzeyinde derlenen bu fiyatların geometrik ortalaması "otomobil (madde)" fiyatı olarak yayınlanmaktaydı. Netice olarak benzinli araç fiyatı olarak kamuoyuna sunulan madde fiyatı, takip edilen tüm benzinli araçların ortalama fiyatını yansıtmaktaydı. Bu durum homojen olmayan tüm maddeler için geçerlidir. Bu minvalde verilebilecek bir diğer örnek ise taze sebze ve meyve fiyatlarıdır. Mevsimsel geçişlerde fiyat hareketliliği yüksek olan ürünlerden, taze meyve ve sebze fiyatları haftada bir kez olmak üzere ayda dört kez derlenmektedir. Söz konusu madde fiyatları tablosunda Kurumumuz tarafından dört kez (her hafta) derlenmiş olan taze sebze ve meyve fiyatının ortalaması hesaplanarak yayınlanmaktaydı. Ancak, kamuoyunun son haftadaki (en güncel) fiyatlara odaklanması nedeniyle, Kurumumuz tarafından açıklanan dört haftanın ortalamasına dayalı taze sebze ve meyve fiyatları da diğer ürünler gibi sıklıkla tartışma konusu olmaktaydı. Taze sebze ve meyvede genel olarak sezon girişi olan aylarda, dört hafta ortalaması, son hafta fiyatından yüksek olabilirken, sezon sonunda ise son hafta fiyatlarına kıyasla daha yüksek ortalama fiyatlar oluşabilmekteydi. Kamuoyunda ise madde bazında son hafta fiyatlarından daha yüksek ortalama fiyat açıklandığında herhangi bir eleştiri gelmezken, tam tersi durumlarda Kurumumuz haksız eleştirilere maruz bırakılmaktaydı. Ülkelerin fiyat yayınlama durumları gerek ürünlerin homojen olmayan yapılan, gerekse aylık ortalama fiyatların haber bülteni yayımlandığı gündeki piyasa fiyatlarından farklı olabilmesi gibi nedenlerden ötürü Dünya genelindeki ulusal istatistik ofislerinin büyük çoğunluğu madde düzeyinde fiyat yayınlamamaktadır. Bu kapsamda Avrupa Birliği'ne üye ve aday ülkeler, EFTA ülkeleri, ABD ve Kanada'nın da yer aldığı 33 ulusal istatistik ofisinin internet siteleri de incelendiğinde, madde düzeyinde tüm fiyatları yayınlayan herhangi bir ülkenin bulunmadığı görülmüştür. Bu kapsamda, ilgili ülkelerden 17'sinin hiçbir şekilde fiyat bilgisi paylaşmadığı, 9'unun seçilmiş maddelerin aylık ortalama fiyatlarını, 4'ünün seçilmiş maddelerin yıllık ortalama fiyatlarını, 3'ünün ise sadece aylık enerji fiyatlarını yayınladığı tespit edilmiştir. (...) Türkiye İstatistik Kurumu'nun 3 Haziran 2022 tarihi itibarıyla COICOP 4'lü seviyeden, daha detaylı olan COICOP S'li düzeye geçmesinin yanı sıra, seçilmiş ürünlerin aylık ortalama fiyatlarının da yayınına başlamasıyla birlikte, Türkiye'nin bu alanda, Avrupa Birliği'ne üye ve aday ülkeler, EFTA ülkeleri, ABD ve Kanada'nın yer aldığı 33 ülke içerisinde şeffaf olan ülkelerin başında yer aldığı, umumi verilere dayalı olarak müşahede edilmektedir. (...) gerekçesiyle talebin reddedildiği, anılan işleme karşı Bilgi Edinme ve Değerlendirilme Kuruluna yapılan itirazın, **Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunun 03.08.2022 tarihli ve K.2022/936 sayılı kararıyla**; ilgili idarenin cevabının yerinde ve yeterli olduğundan bahisle talebin karşılanamayacağı gerekçesiyle reddedilmesi üzerine, anılan Kurul kararının iptali istemiyle açılan davada, **Ankara 6. İdare Mahkemesinin 31.03.2023 tarihli ve E:2022/2383, K:2023/700 sayılı kararıyla**; Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına yapılan başvuruda istenilen bilginin, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı'na elde edilen ve önceki yıllarda da kurum tarafından yayınlanmış olan istatistiksel verilere ilişkin olduğu, bu bilginin kurumun görevi gereği elinde bulunması gereken bilgilerden olduğu, dolayısıyla davacı tarafından yapılan başvurunun, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında bulunduğu anlaşıldığından, itirazın reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle işlemin iptaline karar verildiği, anılan karara karşı Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılan istinaf başvurusunun **Ankara Bölge İdare Mahkemesi 12. İdari Dava Dairesinin 15.09.2023 tarihli ve E:2023/1058, K:2023/1341 sayılı kararıyla**; "4982 sayılı Yasanın "ülkenin ekonomik çıkarlarına ilişkin bilgi veya belgeler" başlıklı 17. maddesinde; açıklanması ya da zamanından önce açıklanması halinde, ülkenin ekonomik çıkarlarına zarar verecek veya haksız rekabet ve kazanç sebebiyle olacak bilgi veya belgelerin bu kanun kapsamı dışında olduğu kuralına yer verilmiştir. Demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkesine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanması esas olmakla birlikte, talep edilen bilgi ve belgeler arasında yukarıda sayılan sınırlama kapsamında olan bilgi ve belge bulunması halinde, bu bilgilerin ayıklanması suretiyle, istenilen bilgi ve belgenin

13. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1430

KARAR NO : 2024/58

İlgililerine verileceği tabiidir." açıklamasıyla kesin olarak reddedildiği, **Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunun 26.04.2023 tarihli ve K.2023/649 sayılı kararıyla;** Ankara 6. İdare Mahkemesinin 31.03.2023 tarihli ve E:2022/2383, K:2023/700 sayılı kararının uygulanması amacıyla 03.08.2022 tarihli ve K.2022/936 sayılı kurul kararının kaldırılmasına ve Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun itirazına konu taleplerin başvuru sahibinin erişimine açılmasına karar verilmesi üzerine, anılan Kurul kararının iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İdarenin yargı kararlarına uygun hareket etmesi ve kararların gereklerini değiştirmeden ve gecikmeksizin yerine getirmek zorunda olması, Anayasanın 2. maddesinde "Cumhuriyetin Nitelikleri" arasında sayılan "Hukuk Devleti" ilkesinin bir gereğidir. Bu nedenle bir yargı kararını aynen ve gecikmeksizin uygulamaktan başka bir seçeneği olmayan idarelerin yargı kararlarına uymaması, karar gereklerine göre işlem ve eylemde bulunmaması ya da biçimsel nitelikte uygulamalarla yargı kararlarını etkisiz ve geçersiz kılması söz konusu olamaz.

Uyuşmazlıkta; davalı idare yanında müdahil Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu tarafından 06.06.2022 tarihli dilekçe ile daha önceki yıllarda açıklanan fakat 03.06.2022 tarihinde yayınlanmamış olan TÜFE kapsamındaki "madde sepeti ve ortalama madde fiyatları listesine" dair bilginin Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığından talep edildiği, anılan başvurunun ilgili kurum tarafından reddedilmesi üzerine Bilgi Edinme Değerlendirme Kurumuna yapılan başvurunun Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunun 03.08.2022 tarihli ve K.2022/936 sayılı kararıyla reddedilmesi üzerine anılan Kurul kararının iptali istemiyle açılan davada, Ankara 6. İdare Mahkemesinin 31.03.2023 tarihli ve E:2022/2383, K:2023/700 sayılı kararıyla anılan Kurul kararının iptaline karar verilmesi üzerine, yargı kararının uygulanması amacıyla Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunun dava konusu 26.04.2023 tarihli ve K.2023/649 sayılı kararıyla, 03.08.2022 tarihli ve K.2022/936 sayılı kurul kararının kaldırılmasına ve Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun itirazına konu taleplerin başvuru sahibinin erişimine açılmasına karar verildiği görülmektedir.

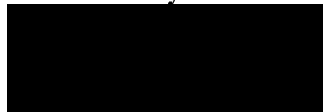
Bu durumda; Anayasanın ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun yukarıda yer verilen hükümleri uyarınca, yargı kararının aynen ve gecikmeksizin uygulanması amacıyla alınan dava konusu Kurul kararında hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle; **davanın reddine**, aşağıda dökümü yapılan 1.946,20-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, davalı idare yanında müdahil tarafından yapılan ve aşağıda dökümü gösterilen 348,25-TL yargılama giderinin davacıdan alınarak davalı idare yanında müdahile verilmesine, kararın verildiği tarihte yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 10.500,00 TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta ücretinin talep edilmesi halinde derhal, talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra aidiyetliğine göre resen davacıya ve müdahile iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **30 gün** içerisinde **Ankara Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu açık** olmak üzere 10/01/2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

